

POZIV

ZIMSKA ŠKOLA "ROD I GLOBALIZACIJA"

Najava: Ako ste zainteresirani da saznate više o tome u kojoj mjeri su razvoj i globalizacija povezani te na koji način utječu na kreiranje globalnih i nacionalnih politika razvoja, i na svakodnevni život žena i muškaraca, prijavite se na Zimsku školu „Rod i globalizacija“. Ovo je prilika da se pored usvajanja novih znanja uspostavi i saradnja mladih sa područja Balkana, koji će moći kreirati nove regionalne programe razvoja i akademske razmjene.

OPIS: Zimska škola „Rod i globalizacija“ organizira se u saradnji sa TPO fondacijom i Univerzitetskim gender resursnim centrom (UNIGeRC) i nudi 30 sati predavanja i 15 sati vježbi u periodu od sedam dana o temama roda i razvoja sa fokusom na međunarodne i regionalne ekonomske i političke perspektive. Kroz ovu Školu propitujemo na koji način globalizacija, migracije, a osobito pravna regulacija migracijskih politika u evropskim zemljama, oblikuju uloge žena i muškaraca u oblasti politike, ekonomije i kulture, ali i to kako se orodnjavaju nacionalne i transnacionalne politike moći. Kroz intersekcionalni pristup konceptima transnacionalizma, globalizacije, migracija i roda studenti i studentice će diskutirati o tome kako oni prožimaju institucije moći, ekonomski razvoj i zapošljavanje, djelovanje vladinih institucija i civilnog društva. Analiza je usmjerena na suvremene tokove globalizacije u kojima se konstruiraju rodne uloge, šta se smatra maskulinim i femininim u odnosu na dinamiku moći globalnog društva, kako vladine politike i zakoni orodnjavaju migracije, te kako antirodni pokreti koriste migracijska kretanja da šire moralnu paniku i osporavaju rodnu ravnopravnost.

Cilj: Osnažiti studentice i studente s partnerskih univerziteta projekta UNIGEM da akademski i kritički propituju načine orodnjavanja globalizacijskih i migracijskih politika.

Očekivani rezultati:

Studentice i studenti će nakon Zimske škole steći znanja i kompetencije da:

- bolje razumiju koncepte roda, identiteta, klase, ideologije, transnacionalizma i globalizacije,
- koriste rod kao analitičko sredstvo u raspravama i istraživanjima o globalnim političkim i ekonomskim kretanjima i migracijama,
- razumiju međunarodni i regionalni pravni okvir rodne ravnopravnosti,
- istražuju porijeklo i utjecaje suvremenih političkih strujanja na globalnom nivou koja koriste rodnu ideologiju protiv rodne ravnopravnosti,
- razumiju sigurnosne aspekte migracijskih procesa,
- analiziraju utjecaje politikâ i zakonâ koji orodnjavaju migracijske procese,
- propituju i istražuju utjecaje globalnih socio-ekonomskih, kulturnih i političkih konteksta na promjene u lokalnim nacionalnim kontekstima i

- kritički promišljaju o odnosima i dinamici političke i ekonomske globalizacije.

Obaveze studenata i studentica:

- da redovno i aktivno sudjeluju na svim aktivnostima Zimske škole,
- da dolaze spremni na predavanja, što podrazumijeva da pročitaju obaveznu literaturu za svaku tematsku cjelinu i
- da uz mentorsku podršku napišu završni rad.

Certifikat:

Studenti i studentice, koji ispune svoje obaveze, dobit će certifikat o pohađanju Zimske škole, kao i transkript sa navedenim temama, literaturom i predavačima i predavačicama.

Uslovi za prijavu:

Na Zimsku školu mogu se prijaviti studenti i studentice druge, treće i četvrte godine prvog ciklusa studija i master studija, koji studiraju pravne, ekonomske, filozofske ili političke nauke na nekom od 19 partnerskih univerziteta, učesnika u projektu UNIGEM.

Studenti i studentice, koji budu odabrani da pohađaju Zimsku školu, potpisat će ugovor o obaveznom pohađanju Škole i obavezati se da će napisati akademski rad po završetku Škole. U svrhu prijavljivanja potrebno je dostaviti motivaciono pismo (u dužini od jedne stranice) i biografiju s osnovnim kontakt-podacima (e-adresa i broj telefona).

Troškovi:

Troškove smještaja i putovanja pokriva TPO fondacija iz Sarajeva, kao implementatorica projekta UNIGEM i suorganizatorica Zimske škole s Univerzitetom u Sarajevu.

Prijave možete slati na e-adresu: unigerc@unsa.ba i cis@unsa.ba

Krajnji rok za dostavu prijava: 05. 02. 2023. godine

Vrijeme održavanja Škole: od 20. do 27. 02. 2023. godine

Mjesto: Ajdinovići, Olovo, Bosna i Hercegovina

Voditeljice: prof. dr. Azra Hadžiahmetović, prof. dr. Zilka Spahić Šiljak i prof. dr. Jasna Kovačević

PROGRAM ŠKOLE:

19. 02. 2022. godine

Dolazak studenata i studentica

I DAN 20. 02. 2023.

1. UVOD U RODNA PITANJA – OSNOVNI KONCEPTI

- Predstavljanje projekta UNIGEM
- Rodna ravnopravnost – osnovni koncepti i manifestacije u društvu
- Nesvjesna pristrasnost, mizoginija i benevolentni seksizam
- Toksična muškost

U ovom bloku predavanja studentice i studenti će steći osnovna znanja o konceptima spola, roda, rodni identiteta i gender *mainstreaminga* te na primjerima zemalja Balkana diskutirati o manifestacijama rodni režima. Putem testova implicitne pristrasnosti testirat će sebe, ali i druge, o nesvjesnoj pristrasnosti i na taj način osvijestiti svoje predrasude. Na kraju će steći uvide u definicije maskuliniteta/mušкости, te kroz teorijsku analizu i dekonstrukciju prevalentni kulturoloških narativa o poželjnoj muškosti i ženskosti razgovarati i toksičnoj muškosti koju generiraju brojni društveni faktori.

II DAN 21. 02. 2023.

2. ROD I GLOBALIZACIJA

- Pravni i politički okvir rodne ravnopravnosti
- Suvremena politička strujanja - globalni i regionalni kontekst
- Populizam i kriza demokratije
- Rod, religija i globalizacija

Rodna ravnopravnost je garantirana međunarodnim i nacionalnim pravnim normama i standardima, ali punu pravnu i faktičku jednakost otežava različiti politički i ekonomski razvoj država u svijetu, ali i različiti kulturni, ideološki, religijski i tradicijski konteksti u okviru kojih se različito shvaćaju rodne uloge. Kada se na ove izazove dodaju suvremena politička zbivanja na globalnoj razini, uz porast desničarskih populističkih ideologija i pokreta, koji često koriste nacionalne i vjerske identitete radi promidžbe vlastitih političkih ciljeva, onda postaje jasnije kako se i rod (u intersekciji sa drugim identitetima) i politika koriste kao politički alati za osporavanje prava žena i manjina. U procesima globalizacije religija, također, postaje moćan alat mobilizacije za zaštitu nacionalnih i vjerskih prava, ali i ograničavanja prava žena.

III DAN 22. 02. 2023.

3. ROD I MIGRACIJE

- Migracije i razvoj - globalna perspektiva
- Sigurnosni aspekt migracija – radikalizacija, terorizam i globalne prijetnje
- Sigurnosni aspekti migracija, granice i ograničenja
- Antirodna ideologija i migracije

Procesi migracija su orodnjeni zbog politika moći koje se reflektiraju kroz mjere sigurnosti, granica, državljanstva i ekonomije, a uvodno predavanje će tematizirati intersekciju migracija, razvoja i roda na globalnoj razini. Pridruživanje Europskoj uniji (EU) je često dug proces za sve zemlje koje moraju ispuniti određene uvjete i prilagoditi se zahtjevima EU-a. Ovi zahtjevi uključuju i eksternalizaciju režima čuvanja granica i jačanja “tvrđave Europe”. Sigurnosni aspekt migracija se ogleda u procesima radikalizacije, nasilnog ekstremizma, ali i u trgovini ljudima, prostituciji i ekonomskom izrabljivanju, faktorima koji ga potiču i olakšavaju, kao i mogućim mjerama prevencije i jačanja otpornosti zajednica i pojedinaca na radikalne i/ili ekstremističke narative. Ova tematska cjelina će pokazati kako suvremeni globalni trendovi, uključujući migracije, teorije zavjera i lažne vijesti (*fake news*) utječu na radikalizaciju javnog prostora i na pojavu novih oblika politički motiviranog nasilja.

IV DAN 23. 02. 2023.

4. ROD I EKONOMIJA

- Globalna ekonomija, ekonomske krize i rodna perspektiva
- Humani razvoj i indikatori rodne ravnopravnosti
- Rod, rad i društvena reprodukcija u lokalnom i globalnom kontekstu
- Rodno odgovorno budžetiranje

Globalne ekonomske krize u 20. i 21. stoljeću neravnomjerno su pogađale žene i muškarce, a dokazi pokazuju da su djevojke i žene posebno ranjive na ovu vrstu kriza. Ekonomski trendovi, u kombinaciji s ukorijenjenom rodnom nejednakošću i nacionalnim politikama štednje ekonomski ograničavaju žene koje imaju manje finansijskih sredstava na raspolaganju, niže prihode i otežan pristup osnovnim javnim uslugama, uključujući obrazovanje, zdravstvo i socijalnu skrb. U okviru ove tematske cjeline problematizirat će se oscilacije u globalnoj ekonomiji iz rodne perspektive, referirajući se pri tome na odnos roda, rada i društvene reprodukcije u globalnom kontekstu. Pored toga, ova se tematska cjelina bavi upravljanjem javnim prihodima kroz rodno odgovorno budžetiranje i humanim razvojem, postulirajući da ako rast materijalnog bogatstva u nekom društvu nije praćen pozitivnim promjenama životnih uvjeta svih građana i građanki, posebno ranjivih skupina, onda je teško govoriti o društvenoj pravdi i višem stepenu razvoja tog društva.

V DAN 24. 02. 2023.

5. PRIPREMA ZAVRŠNOG RADA

- Prijava teme
- Akademsko pisanje
- Istraživačke metode i instrumenti
- Priprema nacrti i sižea završnog rada

U ovom bloku studentice i studenti će kroz vježbe naučiti kako se pripremaju akademski radovi i koji si važni parametri koje treba pratiti u akademskoj argumentaciji. Također, naučit će kako koristiti istraživačke metode i kreirati istraživačke ciljeve, pitanja, hipoteze, kako primijeniti kvantitativne i kvalitativne alate istraživanja na konkretnom projektu gender *mainstreaminga*,

te kako razrješavati etičke dileme u istraživačkom procesu. Nakon toga će dizajnirati nacrt svojih završnih radova, koje će pisati po završetku Zimske škole.

VI DAN 25. 02. 2023.

Studijske posjete

- Program ERMA i UNIGeRC u Centru za interdisciplinarnu studiju
- NVO CPCD
- Posjeta kulturno-historijskim znamenitostima Sarajeva

Kroz studijsku posjetu studentice i studenti će saznati na koji način se teme roda i globalizacije integrišu u master međunarodne programe te na koji način organizacije civilnog društva doprinose ovim temama kroz svoje programe u BiH i regiji. Također, upoznat će se sa relevantnom literaturom i akademskim resursima koji se proizvode na ovim programima, a što im može pomoći u koncepciji njihovih istraživačkih radova.

VII DAN 26. 02. 2023

- Radionice sa mentoricama i mentorima za završne radove
- Evaluacija

Zadnji dan Škole je predviđen za evaluaciju i razgovor sa mentorima i mentoricama koje će pomagati studenticama i studentima da finaliziraju svoje radove i na taj način ispune sve kriterije potrebne za dobivanje sertifikata i transkripta o uspješno završenoj Školi. Radionice će biti osmišljene kao mini laboratoriji za pisanje istraživačkog rada, kako bi se polaznicima i polaznicama omogućilo da stečena znanja i vještine primijene u pripremi svoga rada. Mentori i mentorice će pratiti njihov rad do kraja, a radovi polaznika i polaznica Škole bit će objavljeni u zborniku radova.

Završni rad

Nakon odslušanog 30 sati predavanja i učešća na radionicama, polaznici i polaznice biraju jednu od tema, koja je u oblasti roda i razvoja, i uz mentorsku podršku pišu rad od 3000 riječi sa referencama.

Najbolja tri rada bit će nagrađena novčanom nagradom, a najboljih pet radova bit će objavljeni u naučnim časopisima u jednoj od četiri zemlje učesnice.